

Yeni Kaynaklar Işığında Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti

Ottoman Society for Engineers and Architects in the Light of New Sources

Meltem Kocaman*

*Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilim Tarihi Bölümü,
İstanbul, Türkiye

ORCID: M.K. 0000-0001-6718-9360

Sorumlu yazar/Corresponding author:

Meltem Kocaman,
İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilim Tarihi Bölümü, İstanbul, Türkiye
E-posta/E-mail: kocaman meltem@gmail.com

Başvuru/Submitted: 13.04.2021 • **Kabul/Accepted:** 23.04.2021 • **Online yayın / Published online:** 05.07.2021

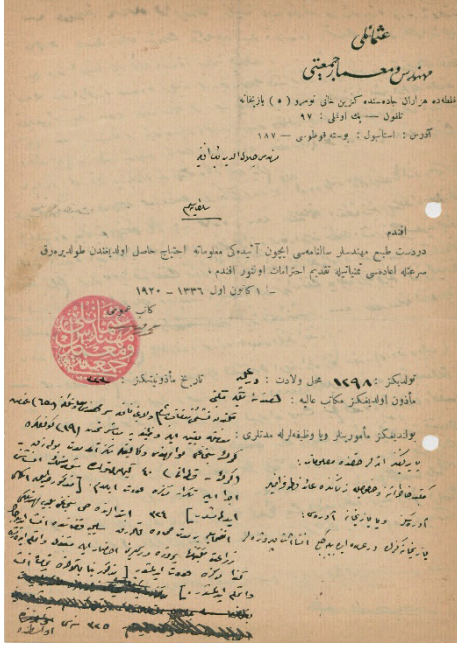
Atıf/Citation: Kocaman, Meltem. "Yeni Kaynaklar Işığında Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 22, 2 (2021): 393-394.
<https://doi.org/10.26650/oba.915112>

SALT Araştırma, açık erişim dijital arşivine yakın zamanda Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti'ne (OMMC) ait yeni bir belge koleksiyonu ekledi. Bir müzayededen satın alarak "Mühendis ve Mimar Cemiyeti salnâmesi için her bir üyenin kendi el yazısıyla öz geçmişi"¹ başlığı altında tasnif ettiği 124 belgeyi okuyucu hizmetine sunan SALT Araştırma, Osmanlı mühendislik tarihi araştırmacıları için kıymetli bir malzemeyi gün yüzüne çıkarmış oldu. Belgelerin işaret ettiği üzere OMMC, 1 Aralık 1920 tarihini taşıyan hazır bir formu üyelerine iletmiş ve onlardan doldurarak geri göndermelerini istemiştir. Formlarda Cemiyet üyesinin doğum tarihi, doğum yeri, mezuniyet tarihi, mezun olduğu yüksekokul, çalıştığı işler ya

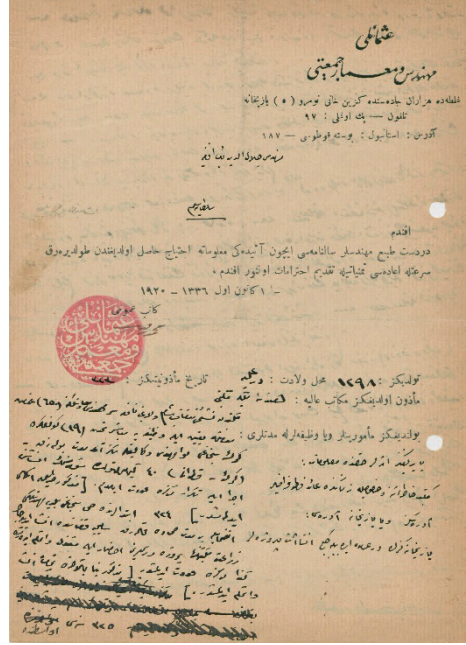
1 SALT Araştırma koleksiyon bağlantısı, Erişim Tarihi: 10.04.2021 <https://archives.saltresearch.org/handle/123456789/206678>

da memuriyetler ve çalışma sürelerini içeren bilgiler sorulmaktadır. SALT arşivinin aynı tasnifinde, üyelerin el yazısıyla doldurdıkları bu formların yanı sıra, aynı döneme ait yine el yazısıyla hazırlanmış OMMC üye listelerini içeren belgeler de bulunmaktadır².

Mühendis Ali Beyfendi

Mühendis Celaleddin Beyfendi

Bu belgelerin varlığı Feza Günergün'un Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti hakkında yayınladığı 1987 tarihli makalesinde ifade edilmişti. Günergün'a göre OMMC 1919'dan itibaren bir yıllık (salname) yayınlamayı gündemine almış, bu proje için üyelerinden veriler toplamış ancak basım işini çeşitli sebeplerden ötürü hayata geçirmemişti.³ Uzun yıllar boyunca göz önünde olmayan bu belgelerin ortaya çıkmasıyla 1920'lerin mühendislerini toplu olarak inceleme ve OMMC tarihini yeniden ziyaret etme imkânı doğmuştur. Bu vesileyle İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü öğretim üyelerinden Feza Günergün ve Meltem Kocaman, aralarında SALT Araştırma'nın dijital koleksiyonun da olduğu güncel malzemeyi ve araştırmaları değerlendirerek, Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti ve üyelerini inceleyen bir kitap yayınlama hedefiyle konuyu yeniden araştırmaya başlamıştır.

2 Görseller için bkz. <https://archives.saltresearch.org/handle/123456789/206678>

3 Feza Günergün, "Osmanlı Mühendis ve Mimarları Arasında İlk Cemiyetleşme Teşebbüsleri," *Osmanlı İlmî ve Meslekî Cemiyetleri: 1. Millî Türk Bilim Tarihi Sempozyumu 3-5 Nisan 1987*, yay. haz. Ekmeleddin İhsanoğlu (İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1987) içinde, 155-196.